

SVOBODNA SLOVENIJA

“ESLOVENIA LIBRE”

Registro Nacional de la Propiedad
Intelectual No. 352611

Redacción y Administración:
Calle Víctor Martínez 50 (Suc. 6)
Buenos Aires, Argentina

Año (Leto) IX (4)

BUENOS AIRES, 27. DICIEMBRE (DICIEMBRE) 1951

No. (Štev.) 51.

CORREO
ARGENTINO
(Precedencia)

FRANQUEO A PAGAR

TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 3824

Víctor Martínez 50 - Buenos Aires

V NOVO LETO

“SVOBODNA SLOVENIJA” stopa skupno z vsemi svojimi naročniki, prijatelji in čitatelji v novo leto. To je sedmo leto naše emigracije, četrto leto našega izhajanja v Argentini. Vsa ta leta smo z veseljem in ponosom spremljali vse uspehe vseh naših rojakov tu v Argentini in drugih delih sveta — z žalostnimi besedami in čustvi smo se poslavljali od tistih, ki so v trdem boju z življenjem v tujini omagali in morali kloniti pod bremenom. Toda priznajmo, da je bilo v vsem tem času med nami vsemi stalno mnogo vere in vztrajnosti za borbo z ovirami. Dejstvo, da si na pragu novega leta s tolikšnim zagonom voščimo uspeh in blagoslov, je dokaz, da so nam vse ovire in vse trpljenje bile zdrav nauk za vse naše stremljenje.

Leto, v katero stopamo, ne bo lahko in če skušamo pripisovati le malo vere vsem tistim, ki v raznih listih in revijah podajajo sliko tega, kar nam prinaša novo leto, moramo biti pripravljeno na marsikako bridkost in razočaranje. Vsa previdnost bo na mestu pri tistih, ki se posvečajo gospodarskim ustanovam ali pa samostojnim obratom. Ves svet živi v dobi inflacije. Ponokod je ta inflacija že začela zapuščati svoje hude posledice — in njena najhujša posledica je brezposelnost, ki že tare delavske množice v raznih evropskih državah. V nekaterih drugih državah je inflacija zavila še v napihnjem mehuru zunanega blagostanja, ki se pa tudi lahko sprevrže čez noč v posebne vrste krize, ki se bo vlegla na narode z vso isto težo, ki jo mnogi tudi že poznajo iz raznih prejšnjih kriz ali gospodarskih zastojev.

Ni pa nobenega povoda, da bi morali zaradi vsega tega, kar se sicer obeta, toda nikakor ne nosi v sebi nujnosti izpolnitve, računati na prav posebne udarce, ki bi nas na pragu novega razvoja mogli ustaviti ali pa zatreti. Vsak narod nosi v sebi posebne pogoje in sposobnosti, da se v takih trenutkih znajde in da prebrede skozi najhujše valove. Tiste lastnosti, ki so nam pomagale doma, ko so nas trle razne krize, so nam ostale trdno v rokah tudi v tujini. Med nami ni trustov in ne koncernov, ni monopolov in bank, ki bi nas mogli čez noč oropati vsega. Vse, kar imamo, sloni na delu in pridobitvah majhnih obratov in na delu tistih delavcev, ki se uveljavljajo predvsem s svojimi kvalitetami in zanesljivostjo ter učinkovitostjo pri delu. Vse te lastnosti ne morejo nikdar utoniti v krizah, ki preseneča mase takih, ki hočejo biti le anonimni del proletariata in deliti z njim vso usodo in obstoj.

V teh letih emigracije smo si ustvarili v tujini celo vrsto ustanov in listov, ki nas skdšajo usmerjati pravilno in nam s svojo socialno in kulturno akcijo pomagati. Med temi faktorji je tudi naš list, ki je prav pred kratkim slavil svojo desetletnico. Ta jubilej ni bil samo naš, bil je jubilej vseh tistih, ki verujejo v ohranitev vseh naših idealov, pa naj se je treba zanje boriti v še tako težkih in čudnih okoliščinah. Naš jubilej je bil potrdilo vseh tistih, ki verujejo in po tej veri tudi delajo, obenem pa je bil živ dokaz, da hočemo trdno iti po tej poti naprej in ostati zvesti temu delu tudi v novem desetletju, ki ga nastopamo.

Sami pa ste mogli biti te dni priča, da so težave zadele ravno tiste, ki hočejo s tiskom služiti svojim prijateljem. Vsi listi so namreč morali zmanjšati za polovico svojo naklado, pri tem pa so morali poseči še po sredstvu hude podražitve. Predpisi o štednji s papirjem so zadeli tudi nas. Toda med tem ko so si drugi listi mogli pomagati s tolikšnim zvišanjem cen, nam tak ukrep ni mogoč. Ni nam mogoč, ker lahko zaenkrat delamo v okoliščinah, ki so tako pristno slovenske, da si jih le neradi priznavamo ali pa poplačujemo — pri listu delajo vsi brezplačno in to z veseljem in z veliko ljubeznijo. Tisti, ki nas žene v podražitev, je samo tisti, ki nam nudi tehnične pogoje izhajanja in tiska. Tudi

on ni v svojih računih neodvisen terjale, da je v redu in dobro plačan. In samo slednja razloga sta nam bila merodajna, da smo morali naročnino za letos malenkostno zvišati.

Vemo, da vsi naši naročniki vse te razmere in okolnosti dobro poznajo, saj jih lahko vsak dan opažajo v vsem življenju. Zato smo trdno prepričani, da

nam bodo ostali zvesti vsi naročniki. Še več! Uverjeni smo, da bodo pristopili še novi in se tako pridružili skupnemu prizadevanju, da ohranimo naš list na višini in ga še izpopolnimo. Pri vseh izdatkih svojega proračuna za novo leto, bo vsak lahko ugotovil, da je postavka za naš list še vedno najmanjša, pa razmeroma največ nudi.

Pogum, s katerim gremo v novo leto, bodi nam vsem pogoj za pravo srečo in uspeh v novem letu.

Srečno, blagoslovljeno in uspehov polno novo leto želi svojim sotrudnikom, naročnikom, podpornim članom in oglaševalcem, vsem Slovencem v Argentini, doma in po vseh kontinentih

SVOBODNA SLOVENIJA

Božične poslanice

PAPEŽ PIJ XII.

Kakor vsako leto je papež Pij XII, tudi letos naslovil na vse vernike sveta svojo božično poslanico, katero je potem prenašala vatikanska radijska postaja v vseh svetovnih jezikih.

Sv. Oče je v njej na vse narode sveta naslovil goreč poziv za ohranitev svetovnega miru. Svet je danes razklan v dva sprta tabora. Cerkev se nikdar ni spuščala na stopnjo dnevnih političnih trenj in se ni udinjala nobeni strani. Vedno je stala na braniku nauka svete Cerkve in vedno doprinesla svoj delež za ohranitev miru. Če pa hoče svet preprečiti vojno, potem se mora povrniti k duhovnim vrednotam, ki lahko edine zagotovijo resničen mir. V nadaljnjih izjavah se je papež Pij XII. znova odločno zavzemal za socialno pravičnost, ki naj zavladava v svetu, nato je pa omenjal silno preganjanje vernikov kat. Cerkve v državah, ki so pod kom. oblastjo. Milijoni in milijoni ljudi v teh državah ne morejo izražati niti svojih misli za mir, niti izpovedovati svoje vere. Oborožen mir, mir, ki se naslanja samo na oboroženo silo, bi po izjavah sv. očeta povzročil veliko gospodarsko propadanje narodov. Glede izdelave najmodernejšega orožja pa papež Pij XII. prosi Boga, naj bi nikdar ne prišlo do njegove uporabe.

TRUMAN

Predsednik Truman je v svoji božični poslanici govoril o boju za dosego resničnega, pravičnega in trajnega miru. Hvalil je čete Združenih Narodov, ki se bore na Koreji, ne zato, da bi si prisvojile nova ozemlja, ampak, da bi tlačeni narodi mogli zaživeti v svobodi. Na Koreji Združeni Narodi s svojimi deli potrjujejo, da je človek svoboden in da mora svoboden tudi ostati in da države morajo to načelo spoštovati. Borba bo še dolga za dosego končnega mirovnega cilja. Toda vera v to zmago je trdna. Zmaga, ki jo hočemo, je zmaga miru, tistega miru, ki so ga oznanjali angeli nad betlehemske hlevce: “Slava Bogu na višavah in mir ljudem, ki so dobre volje.”

KRALJ JURIJ VI.

Božična poslanica angleškega kralja Jurija VI. je trajala samo 5 minut. Kralj jo je govoril še z zelo slabotnim glasom, ker je bil to njegov prvi govor po zadnji težki operaciji. V njej se je zahvaljeval Bogu za ozdravitev. Poudarjal je, da je sam doživel, kako človek v najtežji nesreči zna ceniti svoje resnične prijatelje. Glede svetovnega položaja je dejal, da kljub sedanjemu težkemu položaju v svetu lahko angleški narod nudi svetu vzgled tolerance in razumevanja. Z najtoplejšimi besedami je omenjal brit. čete, ki se bore na Koreji ter poudarjal, da se njegove misli ne morejo ločiti od njih.

MOSKOVSKE INTRIGE

Predsednik angleške vlade Churchill odhaja na posvete v Washington. Sicer je sam v posebni izjavi posvaril tiste, ki bi na te njegove razgovore gledali s prevelikimi nadami, vendar je gotovo, da je že sam ta sestanek nova potrditev trdnih vezi, ki vežejo Anglijo in Združene države v vodstvu zahodnega obrambnega bloka proti komunizmu. Potrditev tega prijateljstva in tesnega sodelovanja pa ni mala stvar, kajti vsepolno je gradiva, ki lahko temu sodelovanju škoduje, zlasti ako bi znal kdo nasprotja med obema državama spretno zbrati in jih pravilno uporabiti.

MOSKOVSKI POKLONI CHURCHILLU

Do volitev v Angliji so v Moskvi vsi listi Churchilla slikali v najrjših barvah. Bil je po pisanju sovjetskih listov “vojni zločinec prve vrste”, “mož z atomsko bombo v žepu”, “mednarodni gangster in požigalec.” Dasi je imel Churchill svoj znameniti govor v Fultonu (v tem govoru je napovedal, da bo samo atomska bomba mogla sovjetje zadržati pred invazijo proti zahodu) že v februarju leta 1946, so sovjetski listi še vedno pogrevali vsebinsko tega govora in jo valili napihnjeno pred svojimi čitatelji.

Sedaj pa se je vse to spremenilo. Churchill nima več vseh teh navedenih prilastkov, ampak je soglasno postal “gospod W. Churchill, lider konservativne stranke.” Listi sicer ne navajajo vseh podrobnosti o delovanju tega liderja, pač pa stalno objavljajo vse, kar se nanaša na to, da bo Churchill Tru-

manu predlagal konferenco treh. Poprej je bila vsaka novica o Churchillu na zadnji strani, sedaj pišejo o njem že na drugi strani.

Ta prijaznost Moskve pa se ne omejuje samo na Churchilla, ampak izkazuje v Moskvi to pozornost tudi vsem angleškim zastopnikom, ki prihajajo te dni v Moskvo. Novi angleški ambasador je v rekordnem času v nekaj dneh mogel obiskati vse sovjetske pomočnike zunanjega ministra in teh v Moskvi ni malo. Nobenemu diplomatu se dosedaj ni posrečilo tega opraviti v tako kratkem času, ker so imeli vsi ti podministri vedno preveč dela, da bi bili na razpolago zahodnim diplomatom. Vsem angleškim trgovskim zastopnikom in drugim redkim potnikom iz Anglije strežejo sovjetski predstavniki sedaj z izredno ljubeznivostjo in uslužnostjo.

Pri tem opozarjajo sovjetski uradniki angleške goste na to, da bi bila sedaj sovjetska trgovina tista, ki bi mogla nuditi angleški industriji tiste surovine, ki jih Anglija zaradi ameriške konkurence ne more dobiti. Trgovina med Anglijo in sovjeti je bila vedno v veliko korist na obe strani. Anglija naj tudi računa na to, da bi se angleški trgovini odprl tudi kitajski trg, ako angleška vlada dvigne razne zapore, ki ovirajo sedanjo trgovino med Anglijo in Rusijo.

Toda ponudbe za tesnejše sodelovanje med Anglijo in sovjeti se ne omejujejo samo na trgovino. Tudi v politiki bi bili sovjeti pripravljeno na razne koncesije, ako se Anglija odmakne pretesni povezanosti z Združenimi državami. V

Presidente gral Perón habla a delegados de las fuerzas vivas de la Nación

El primer Magistrado, GRAL JUAN D. PERON recibió a los miembros de los consejos superiores y comisiones directivas de la Confederación de la Producción, la Industria y el Comercio. Ante ellos gral JUAN D. PERON pronunció un discurso importante en el que entre lo demás dijo lo siguiente: Se acercan tiempos en que esa colaboración va a ser absolutamente indispensable. Yo creo, sin pecar de pesimista, que el mundo en lo económico y en lo social, no va bien: opino que va cada vez peor. Por lo menos, no se notan las reacciones que deberían notarse ahora en la mayor parte de los países del mundo. Creo que el problema económico del mundo se está agravando todos los días sin que veamos ni la más mínima luz en el horizonte que nos dé la esperanza de que algún día alumbre ese panorama pavoroso de la economía mundial. No sabemos, señores, cómo va a terminar esto: si en una catástrofe económica, en una catástrofe política o en una catástrofe guerrera. Pero lo que no puede discutirse es que en todo vemos la palabra “catástrofe”; y cuando el mundo entre en ese estado caótico, todos tendremos algo que perder. Naturalmente, si nosotros somos previosos y serios, debemos dejar de lado todas las cuestiones secundarias para atender exclusivamente esto que pasa a ser en estos tiempos, lo más importante y principal de todo. Nuestra orientación de gobierno está dedicada, en este centro de gravedad de acción, a la solución y enfrentamiento de ese problema. Los demás han pasado a ser, en cierto modo, un poco secundarios dentro de nuestra acción. Creemos que ese es el mayor peligro, y creemos también, que esa debe ser nuestra principal preocupación. Por eso no estamos en condiciones de desperdiciar la colaboración de ningún argentino que tenga conocimientos y buena voluntad para ayudar en esta tarea que es la salvación de todos. Entendemos que el mundo está mucho peor que nosotros y que estará cada día peor, y si alguien puede tomar una posición más o menos segura, serán precisamente, los países como la Argentina, que tienen todos los recursos necesarios para enfrentar los más graves problemas. Tenemos que hacer lo posible porque si esto no es lo peor, quién sabe cómo será en el futuro, y ese futuro es el que tenemos que defender, no el presente que ustedes bien saben no nos cuesta mucho esfuerzo ni sacrificios mantener. Yo pediría que para el futuro estuviésemos siempre tan mal como estamos ahora.

Predsednik gral Perón govori zastopnikom proizvodnje, industrije in trgovine

Predsednik gral JUAN D. PERON je sprejel člane upravnih svetov in odborov Konfederacije za proizvodnjo, industrijo in trgovino ter je imel nanje vreden nagovor, v katerem je med drugim naglašal, da se bližajo časi, ko bo sodelovanje med vlado in vsemi temi industrijami neobhodno potrebno. Ni pesimist, če pravi, da je v svetu v gospodarskem in socialnem pogledu vsak dan slabše. Posebno gospodarski položaj sveta je vedno težji v svetu in ni prav nobenega znaka za zboljšanje. Ne vemo kako se bo vse to končalo: ali v gospodarski, politični ali vojni katastrofi. Vsekakor v vseh odločitvah je beseda “katastrofa”. In ko bo svet zgrmel v to kaotično stanje, bomo morali vsi nekaj izgubiti. Če bomo pametni in resni, moramo pustiti že sedaj ob strani vse postranske stvari in gledati samo na to kaj se bo zgodilo v omenjenem kritičnem času in se za tisti čas pripraviti. Vsa skrb vlade je že sedaj posvečena vsem tem težkim problemom. V tem prizadevanju vlada ne odklanja sodelovanja nobenega Argentineca, ki je dobre volje in ima vso potrebno sposobnost za reševanje vseh. Vemo, da je v svetu mnogo slabše kot v Argentini in bo vsak dan še hujše. Med državami, ki bodo lahko dobro pripravljene pričakale nastop gospodarskih zmed v svetu je tudi Argentina, ki ima za to vsa potrebna sredstva. Storitvi moramo samo to, da se gospodarsko stanje v bodočnosti ne bi še poslabšalo. Bodočnost je treba braniti.

Moskvi so objavili senzacionalno novice, da sovjeti ne bodo poslali ali prodajali orožja egiptski vladi. Ta svoj sklep so sovjeti pojasnili s trditvijo, da ni prav nič sigurno, da ne bi to orožje v Egiptu nekoč služilo tistim, ki bi se vojskovali proti Rusiji.

GONJA PROTI USA PA NARAŠČA

Med tem ko se v Moskvi tako ponujajo pozornosti angleške vlade in njene voditelja, pa se v sovjetskih listih še veča gonja proti Združenim državam. Pred meseci so listi vedno pisali proti “angloameriškim imperialistom”, sedaj so pa prvih pet črk izpustili in rohne samo proti “ameriškim imperialistom.”

Ta gonja se razteza — in to prvič v sovjetskem tisku — tudi proti židom, ko se zlasti podčrtava važnost čiščenja v komunističnih strankah, ki so prejele nalog, da naj se zavarujejo pred židi. V češkoslovaški je bilo najvažnejše mesto v komunistični stranki v rokah žida Slanskega-Salzmanna, v Parizu so aretirali in odvedli posebni češki detektivi nazaj v Prago stalno češkoslovaško delegatko pri UNO Gertrudo Sekanikovo, ki je tudi židinja in sedaj obtožena “deviatizma in sabotaže.” Ako pri tem vpoštevamo, da je v Združenih državah ves tisk takorekoč v rokah židov, ali pa vsaj odvisen od njihovih agencij, tedaj lahko presodimo, kako registrira ves ameriški tisk vse te dogodke.

In kako jih registrira v svojih prvih poročilih? Navajajo vse, kar vedo o teh sovjetskih potezah, pri tem pa iro-

nizirajo sovjetsko naivnost, ki računa napačno, ko meni, da bo mogla odtrgati Anglijo od zavezništva z Združenimi državami. Sovjetom bi se lahko vsi ti manevri posrečilo le, ako bi Anglijo in druge evropske države prepričali, da vodi ameriška oboroževalna politika vso Evropo in ves zahodni svet v bankrot, če pa že ne v bankrot, tedaj pa vsaj v neke vrste kontrolirano gospodarstvo, ki se bo končalo z znižanjem življenjskega standarda za ameriško in evropsko delavstvo. V tem je res da velika nevarnost za vse zahodne zavezničke, ni je pa v tem, da bi kdo verjel, da mislijo sovjeti resno s svojimi ponudbami angleški trgovini.

NAŠIM NAROČNIKOM IN PRIJATELJEM

v Argentini sporočamo, da znaša naročnina “Svobodne Slovenije” za leto 1952 pri enkratnem vplačilu za celo leto 60 Pesov, pri polletnem pdačevanju 34 Pesov za pol leta in 18 Pesov za četr leta za četrletno plačevanje.

Ta naročnina bo mogla ostati le, če bodo vsi naročniki takoj poravnali zaostalo naročnino, čim prej plačali naročnino za leto 1952 in če ne bo bistvenih podražitev papirja in ostalih stroškov med letom.

Z združenimi močmi ohranimo in vzdržujemo naš list!

Argentinsko pismo

Pred časom mi je neki prijatelj iz Evrope v pismu podrobil, češ da je pisanje slovenskega tiska v Argentini o veliki osamosvojitvi bodisi na polju obrti bodisi v nakupovanju zemljišč in gradnji hiš morda le samo napihovanje, ker da sta se znana slovenska bahavost in značilno romansko pretiravanje ujela v enem samem slogu hvalisanja.

Ker takšno mnenje ni osamljeno, zato današnje argentinsko pismo.

Imeti svoj kos zemlje in hišico na njem, o tem je marsikak naš človek sanjal že v taborišču. Nakopičenost energij, zbranih v času evropskega potikanja, in včasih neutemeljena bridka zavest, da si prepuščen samemu sebi, sta večino naših emigrantov pognali v najhujšo borbo za življenjski obstoj. Iz nič in v kratkem času dobrih par let so se skoro vsi postavili na noge!

Četudi je tukajšnja dežela tako neizmerno prostorna, vendar je naš človek ob prihodu semkaj raje ostal za nedoločeno čas v družbi z drugimi rojaki; nastanjeni so bili v enem stanovanju, kar je za več družin skupaj prišlo mnogo ceneje. Naselili so se na obrobju vele-mesta, kjer so ceste šele sproti gradili in je med posameznimi zazidanimi kvadri še zijala praznina pampe. Navajen od doma in zlasti še iz časov kampovskega kotla na priprost in cenen jedilni list, je naš človek kaj kmalu pričel hraniti pesose; ozirajoč se na prazna zemljišča okrog sebe je podvojil svojo delovno zmogljivost v tovarni ali v obrti in kmalu je imel prihranjeno vsoto, s katero v žepu se je korajžno udeležil "remate"—dražbe zemljišč.

V času našega prihajanja v to deželo je bila zemlja plačljiva na obroke, še dokaj poceni. Postopek, kako postati njen lastnik, je bil sila enostaven, kot pravzaprav še danes. Takrat je zadostoval stotak in še nekaj zraven, da si na dražbi junaško izdral kos zemlje (lot), ki ti je ugajal. Z malim naplačilom za take in prepis so naši delovni ljudje postajali zemljiški lastniki. Mesečni obroki so se tedaj sukali od 20 do 60 pesov, predvideni navadno na dobo desetih let. S prsti ene noge že na svoji zemlji, se je naš človek z novo silo zagnal na delo. Do bičeka na produkciji, nadure, neizostajanje od dela in izredna pridnost so večali prihranke. Minimalne potrebe za dnevno preživljanje so tu pa tam resnično utrpele še kak zategljaj, toda — v duhu si je marsikdo predstavljal hišico s skromnim vrčičkom, z nekaj drevesi, morebiti s cvetličami okrašen. Redno mesečno odplačevanje obrovov je vedno bolj manjšalo dolg na kupnini za zemljo. S tem pa je tudi gospodarska zmogljivost posameznika rasla nevidno v očeh tistih ustanov, bank in denarnih zavodov, ki ob velikanski moralni in materialni podpori vsega državnega aparata dajejo kandidatom lastnih domov denarna posojila na dolgo dobo tako za zgradbo, kakor tudi za dovršitev delno že postavljene hišice na prosilčevi zemlji.

Stalen zaslužek delovnega človeka, bodisi obrtnika bodisi strokovno usposobljenega delavca, ki sta — lahko bi rekli — na pol meseca skoraj več zaslužila kakor uradnik ves mesec, ter deloma že odplačano stavbišče sta usposabljal kateregakoli prosilca, da je mogel pri banki zaprositi za gradbeno posojilo ter pogoji odplačevanja na mesečne obroke so se ravnali po višini mesečne plače, starosti prosilca, števila že vplačanih obrovov za zemljišče, njegove lege (bolj ali manj obljuden oziroma favoriziran kraj!) ter načrta bodoče hišice.

Po teh posojilih so naši ljudje kmalu začeli segati. Denar se je brž spremenil v hišo v surovi izgradnji, ker so se nekateri prijatelji in znanci, sovaščani in bivši soborci združili ter drug drugemu pomagali. Taka medsebojna pomoč je kaj kmalu pomenila več kot bančna posojila; ljudje so si med seboj posojali tudi denar ter so fizično medsebojno pomoč postavili na načelo: Delo za delo! Jaz bom s svojimi fanti tebi pomagal, ti boš pa k meni prišel za nekaj dni, kadar si bom jaz postavljaval hišo! Točnega števila po enem ali drugem od teh načinov postavljenih hiš ni moči ugotoviti, upati pa je, da bomo v doglednem času imeli statistiko urejeno tudi v tem pogledu, kakor tudi evidenco splošnega napredka našega ljudstva v novi domovini.

Razumljivo je, da so družine z že odraslimi otroki preje mogle misliti na lastno hišo kot družinski očetje s številno dečo; vendar pa so primeri, da so tudi taki družinski poglavarji, kakor tudi nekateri samostojni posamezniki bi-

IZ TEDNA V TEDEN

Iz svobodnega sveta

ANGLIJA: Churchill je v svojem zadnjem radijskem govoru dejal, da osebno ne verjame v možnost vojne. Če bo pa do nje prišlo, bo po njegovem mnenju prišlo zato, ker so "svetovne sile izven območja britanske kontrole." — Zaradi vedno bolj srditih bojov na Malajskem otočju, se v Londonu širijo govornice, da je Churchill ponudil vodstvo vojaških operacij proti kom. partizanom maršalu Montgomeryju, sed. Eisenhowerjevemu namestniku v poveljstvu evropske armade.

FRANCIJA: De Gaulle se je izrekel za polit. federacijo Evrope, za katere ustvaritev morajo vsi narodi prenesti del svoje suverenosti na osrednjo evropsko oblast. Je pa proti takemu načinu ustvarjanja Združene Evrope, kakor sta to predložila Schuman za industrijo in Plevan za skupno armado.

NIZOZEMSKA: Vlada je objavila listo kom. in njim naklonjenih organizacij. Drž. uradniki ne smejo biti člani teh organizacij. Vse državne uradnike, ki so člani kom. stranke, bodo odpustili iz službe.

ZAHODNA NEMČIJA: Zah. zavezniški so obvestili zah. nemško vlado, da bodo ukiniteli vse omejitve v proizvodnji nemške težke industrije, kakor hitro bo stopil v veljavo Schumanov načrt. S tem so močno podprli Adenauerjevo vlado, da bo mogla čimprej ratificirati ta načrt v parlamentu, v katerem proti njemu odločno nastopajo socialisti.

AVSTRIJA: Za drugo polovico januarja je sklicana 269. seja za sestavo besedila za mirovno pogodbo z Avstrijo.

ITALIJA: Vlada je objavila, da se ne čuti več vezane izpolnjevati tistih določil mirovne pogodbe, ki določajo višino njene vojske, mornarice in letalstva. V tem njenem sklepu jo podpirajo vse države, članice Atlantskega pakta, ZSSR je pa že izjavila, da smatra ponovno oborožitev Italije za protizakonito.

GRČIJA: Parlament je sprejel spre-

Koledar - Zbornik Svobodne Slovenije za leto 1952 je knjiga trajne vrednosti. Naj ne bo nobenega slovenskega emigranta brez nje. Je tudi najlepše darilo, s katerim lahko razveselite svoje znance in prijatelje. Stane samo 35 Pesov. Dobite ga lahko v upravi "Svobodne Slovenije" na Victor Martinez 50, v trgovini s papirjem in devocionalijami "Santa Julia" na Victor Martinez 39, pri g. Pavletu Homanu, v brivnici in parfumeriji "Los Alpes", calle Drysdale 5614 v Carapachayu, vsako nedeljo pa tudi pred in po slovenski maši v San Martinu in na Belgrano.

li v stanju pričeti z gradnjo hiše in jo dovršiti, ako jim je njihova strokovna usposobljenost donajala redne in zadostne mesečne dohodke. Skoraj se pa lahko reče, da vsak od samec, ki biva v Argentini več kot tri leta, danes že ima, če ne hišo pa vsaj stavbišče zanjo, ako se je le dovolj zagrizel v delo in varčevanje.

Kakor se je precejšen del naših ljudi po lastnem prevdarku odločil kupiti zemljo v predmestju Buenos Airesa, imenovanem San Justo, kamor se bodo v prihodnjih letih naselile velikanske tovarne, ter tako živeti v precej trdni povezanosti, tako je strnjena slovenska kolonija v še večjem obsegu nastala v predmestju Lanus, kjer je po posredovanju č. g. Janeza Hladnika prišel doslej največji kompleks zemlje v strnjeno slovensko last. Več ali manj strnjene slovenske naselbine pa nastajajo tudi v drugih predmestjih ter širom Argentine, na primer predmestja: Campo Mayo, Boulogne, Caseros, Hurlingham, Quilmes itd. ter daljne dežele Misiones, Cordoba, Mendoza.

Če so naši ljudje v letih 1948/49 kupovali zemljišča na mesečne obroke po 20 do 60 pesov, so se obroki kasneje sklenjenih kupnih pogodb zviševali vzporedno z rastočo splošno draginjo. Plače same sicer niso toliko poskočile, vendarle se more reči, da znaša povprečen mesečni zaslužek našega nekvalificiranega delavca (in takih je pravzaprav malo!) od 450 do 600 pesov, kvalificiranega \$ 700 do 1.000; uradnik zasluži od 450 do 700 pesov, redki med njimi pa tudi več. — Za obrtnika, ki dela na svoj račun, je pa težko reči, koliko zasluži, ker zlepa nih-

membo ustave, po kateri ima kralj večje pravice v izrednih razmerah. Sedaj je urejeno tudi kraljevo nasledstvo in namestništvo, država ima pravico razdeliti veleposestva med manjše kmete, stavke javnih nameščencev so pa po novi ustavi prepovedane.

PERZIJA: Blizu Teherana je v letalski nesreči izgubilo življenje 22 potnikov, med katerimi je bil tudi glavni ravnatelj za izvedbo programa štirih točk Henry Benett s svojo ženo in sodelavci. — Vlada je razpisala II. notranje posojilo v višini 15 milijonov dolarjev. — Na zadnji poziv perz. vlade o takojšnjem nakupu petroleja s strani dosele kupcev, je doslej objavila svoje stališče samo angl. vlada, ki vztraja na tem, da Perzija ne more prodajati petroleja tako dolgo, dokler spor z Anglijo ne bo rešen.

Za železno zaveso

TITOVA JUGOSLAVIJA: Titovci so odpustili 9 urednikov "Borbe", ki je glavno glasilo titovih komunistov. Pravijo, da so kominformovci. — Zastopnik papeškega nuncijskega obiskal zagrebškega nadškofa dr. Stepinca v Krašiču ter je bil pri njem več ur. Vsebine njegovih razgovorov niso sporočili javnosti. Nadškof dr. Stepinac je samo dejal, da časniki karjeme ne bo več dajal izjav, ker so njegove prejšnje izjave potvarjali.

VZHODNA NEMČIJA: Sovjetski predstavnik v Berlinu Puškin je dejal, da so sovjeti pripravljene vrniti Nemcem vso Šlezijo, ki jo imajo sedaj zasedeno Poljaki.

POLJSKA: — Poljska policija je zaprla vodjo poljskih socialistov Osobka - Moravskega in maršala Zimerskega. Osobka-Moravski je bil predsednik prve poljske vlade po l. 1945 in je bil tisti, ki je tudi izvedel združitve poljskih socialistov s komunisti v enotno delavsko kom. stranko. Sedaj so ga zaprli, ker da je baje postal "nacionalistični buržuj". Maršal Zimerski pa je bil zaprt kmalu potem, ko je prišel iz Moskve maršal Rokosovskij in prevzel poljsko vojno ministrstvo.

SILVESTROVANJE SLOVENCEV na Pristavi v Moronu

bo 31. decembra t. l. Začetek ob 19 uri popoldne, konec ob eni uri. Najprej bo slovesna otvoritev Pristave, nato sledi pester program, pripravljen za silvestrovanje. Poskrbljeno bo za vsakovrstne jestvine in pijačo.

Dohod na Pristavo s postaje Moron: Tri kvadre na desno (gledano v smeri vlaka proti Lujanu) do ulice L. N. Alem, po tej ulici na levo tri kvadre do tovarne "Tintoreria Moron" in od nje dalje čez most še tri kvadre po isti ulici, ki se nalahno vzpenja. Na koncu tretje kvadre stoji na desni strani običajni poštni nabiralnik. Ob tem nabiralniku je treba zaviti na desno v ulico Monte. Sredi druge kvadre leži Pristava. Ulica Monte je netlakovana, od železniške postaje do omenjenega nabiralnika pa je cesta betonirana.

Vabi Društvo Slovencev

če ne bo povedal svojih dohodkov. Za izdatke pa velja približno sledeče: Stanovanje za družino od 200 do 500, v novih stavbah tudi do 800 pesov; za samca 100 do 200 pesov brez postrežbe. Prehrana za odraslo osebo v družinski kuhinji velja okrog 200 pesov; za samca, ki živi pri tujih ljudeh in je navajen na redne in zadostne jedilne obroke, pa stane prehrana od 300 do 500 pesov mesečno. Glede obleke kaj splošno veljavnega reči je težavno, ker marsikdo plača pri nabavi obleke za okus mnogo več kot pa je obleka dejansko vredna.

Iz podatkov, ki so na razpolago, bi mogli reči, da potrošijo naši ljudje povprečno od mesečne plače: Za stanovanje 1/10-tinko, za hrano 4/10-tinke, za obleko 2/10-tinki, za pošiljanje paketov v domovino in razne druge podpore 1/10-tinko, za nakup nepremičnin eno desetinko ostanek uporabljajo deloma za razne skupne namene in kulturne potrebe, večinoma pa za prihranke za slabe čase. To bi veljalo seveda le približno in za plačo, od katere živi samo ena oseba; ako od plače ene osebe živi več ljudi, je navedeno sorazmerje močno spremenjeno.

Gospodarski napredek naših novih naseljencev je dokaj razveseljiv. Prav verjetno je, da ima že vsak peti izmed njih — (od okrog 5.000, kolikor nas je od leta 1947 dalje prišlo v Argentino, torej 1.000) svoje lastno zemljišče. Saj je samo v našem Lanusu okrog 350 slovenskih stavbišč in na njih okrog 60 hiš! Najmanj petina vseh slovenskih stavbišč je že zazidana; več kot 200 hišic in hiš stoji na njih; od razveseljivo lepe in udobne vile v San Justo pa do

Skupno s Koledarjem - Zbornikom "Svobodne Slovenije" za leto 1952 je izšla tudi lepa ilustrirana mladinska knjiga "Naša beseda". Stane samo 15 Pesov. Nobene slovenske družine v svetu naj ne bo brez nje. Starši, fantje in dekleta, ki si pripravljate družinsko ognjišče, sezite po njej! "Naša beseda" je najprimernejše darilo za mladino, ki ga bo tudi najbolj vesela.

ZSSR: Moskvska radijska postaja je objavila sporočilo, da sta bila obsojena na smrt dva vohuna, ki da so ju ameriške oblasti iz Grčije preko Romunije poslale vohunit v Sovjetsko zvezo. — Med let. nagrajenci Stalinove "mirovne" nagrade so: ang. pisateljica Monica Felten, nemška pisateljica Ana Seghers, Pietro Nenni, brazilski pisatelj Jorge Amado, dr. Ku Mo-jo, predsednik rdeče kit. akademije znanosti in umetnosti in Ikus Oyama, jap. profesor.

OTROCI

ne pozabite, da je v mladinskem delu Koledarja - Zbornika Svobodne Slovenije za leto 1952 treba rešiti samo tele uganke: Odbirdalnice, Čarobni kvadrat, Posetnico, Planine in Hodnike.

Za tiste, ki bodo pravilno rešili uganke in ki bodo izžrebani, so pripravljene

LEPE NAGRADE,

kot škatljica barvastih svinčnikov, kolekcija zvezkov, ilustrirana knjiga "Martin Krpan", vsi koledarji Svobodne Slovenije za leta 1949, 1950, 1951 in 1952, knjiga "Naša beseda", knjiga "Mali lord" in še veliko drugih nagrad.

Rešitve je treba poslati do 29. februarja 1952 na uredništvo Koledarja - Zbornika na Victor Martinez 50, Buenos Aires.

ARGENTINA

Eva Peron, soproga predsednika grala Perona, je tudi letos govorila narodu na božični večer. Njen govor so prenašale vse argentinske radijske postaje. Z njim je voščila srečne praznike vsem delovnim slojem, revnim in skromnim, Naglašala je, da božje Dete ni bilo rojeno v bogastvu in razkošju. Prineslo je na svet ljubezen in odrešitev. V veliki ljubezni, bratstvu in socialni pravičnosti je na ta svet praznik še tesneje združen z gralom Peronom tudi ves argentinski narod, ki si pod njegovim vodstvom v miru in delu ustvarja še lepše in srečnejše življenje.

Gral Peron je imel pred prazniki konferenco z ministri gospodarskih resorov, predstavniki industrije in Glavne delavske zveze. Na dnevnem redu je bila razprava o plačah delavstva in uslužbenstva v zvezi z dvigom cen živilskim potrebščinam. Prihodnja konferenca bo 10. jan.

"La razon de mi vida", knjiga, ki jo je spisala Eva Peron in je dosegla velik uspeh, bo sedaj izšla tudi v ljudski izdaji po 9 Pesov.

Nad Cordobo in okolice je 23. t. m. znova divjalo silovito neurje. Reka Rio Tercero je radi neurja narasla nad 3 metre. Krajta Alta Grazia in Almaguerite sta bila močno poplavljeni. Porušilo se je več hiš. Škoda je velika.

Socialna ustanova Eva Peron je za božične praznike razdelila med revne sloje 2 milijona potic (pan dulce) in 2 milijona buteljč sidre (jabolčni šampanjec). Za Sv. Tri kralje bo pa razdelila med otroke 4 milijone kosov igrač.

V Argentini je v poljedeljski kampanji za 1951/52 posejanih s pšenico 5.120.000 hektarjev. Od tega v prov. Bs. Aires 2.600.000 hekt., v prov. Cordoba 1.200.000 in v prov. Sta Fe 713.000 hekt. V minuli poljedeljski kampanji je Argentina pridelala 12.100 ton oljčnic, 1,2 milijonov grozdja in 1,5 milijonov ton krompirja.

Nova argentinska provinca Chaco je dobila svojo prvo ustavo. Provinca se imenuje sedaj Presidente Peron. V Bs. Airesu so po stat. podatkih ljudje porabili v let. avgustu 2,4 milijonov docen jajc, t. j. skoro 300.000 komadov jajc več kakor pa avgusta 1950.

Prevozna sredstva v Bs. Airesu so v avgustu prevozila 172,8 milijonov ljudi. Največ ljudi je potovalo s tramvaji (60,8 milijonov).

V argentinski industriji je bilo v aprilu t. l. zaposlenih 943.700 delavcev. Za plače jim je bilo v istem mesecu izplačanih 633,9 milijonov Pesov.

Skupina najboljših francoskih alpinistov se je pred dnevi podala na področje Santa Cruz za namenom, da se povzpne na vrh gore Fitz Roy, ki je visok 3.375 m. in ga dosega še ni mogel nihče doseči. Franc. alpinisti so izrazili upanje, da se jim bo to posrečilo, ker imajo za sabo že naporene ture na posamezne alpske vrhove in na Himalajo.

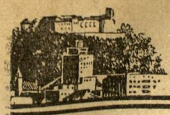
Na izrednem zasedanju posl. zbornice so prebrali zahtevo drž. pravdnika o izročitvi sodišču radi zaslišanja radikalnih poslancev Yadarola, Zavala Ortiz in Santander ter demokratskega posl. Pastorja. Drž. pravdnik jih obtožuje soudeležbe pri poskusu drž. prevrata 28. sept. ter njegovo zahtevo sedaj pručuje posebni parlament. odbor. Parlament se je sestel zopet na izredno zasedanje 27. t. m. ter je odobril med drugim mirovno pogodbo z Japonsko.

Ostavki na posl. mandat sta podala Alberto Pereyra, posl. za Cordoba in Nerio Rodriguez, posl. za Tucuman. Oba sta bila radi nepokorščine izključena iz peronistične stranke. Ostavko je podal tudi posl. za San Luis Reynaldo A. Pastor.

Miza Pavičević, novi titov poslanik v Argentini, je bil pred dnevi sprejet pri predsedniku gralu Peronu, kateremu je izročil poverilne listine svoje vlade.

Alberto Dodero je nova moderna argent. prekomorska potniška in trgovska ladja, ki nosi ime po pok. Albertu Dodero, velikem poborniku za razvoj argent. trgovske mornarice. Predsednik gral Peron je pred dnevi v salonu te ladje odkril sliko pok. Alberta Dodera.

... a to v precej naglem tempu.—

Novice iz Slovenije

V ljubljanski operi je gostoval Anton Dermota, ki se navadno mudi na Dunaju. Iz Ljubljane se odpravlja na turnejo v USA.

Komunisti doma za Božič in Novo leto še vedno šarijo s svojim "dedkom mrazom" in "novoletno jelko". Pa se ljudje za to dosti ne menijo in se raje drže še naprej starih slovenskih božičnih in novoletnih navad. Ljudje zahajajo v cerkve še bolj kot poprej in je bil naval v cerkve, v katerih so bile polnočnice naravnost ogromen, kar je komuniste seveda silno jezilo.

Titovci še nadalje "čistijo" svoje vrste in odpuščajo visoke funkcionarje, miličnike in druge čestnike, ker jim ne zaupajo in sumijo, da bi utegnili biti kominformisti.

Kmetom doma so v zadnjem času zopet naložili precej davkov ter so jih začeli iztirjevati z vsjo brezsrčnostjo.

Titovci doma še nadalje priganjajo kmete na vstop v njihove "zadrug". Odziva med kmeti na te pozive ni nobena. Pač pa se vedno bolj množe primeri, da hočejo tisti kmetje, ki so v zadrug vstopili iz njih izstopiti. Komunisti izstop iz svojih kolhozov silno ovirajo ter vsakega kmeta, ki izstopi kaznujejo s šestmesečnim zaporom.

Po vsej Sloveniji se je bliskovito raznesla novica, da so titovci poslali zagrebškega nadškofa iz lepoplavskih zaporov v konfinacijo v njegov rojstni kraj Krašiči pri Zagrebu. Njegovi prvi maši v domači župni cerkvi je prisostvovalo 10.000 vernikov.

V Ljubljani v prvi polovici decembra meseca še niso imeli hude zime. Sneg je zapadel samo enkrat, pa je kmalu izginil. Bilo je pač več deževnih dni.

Umrli so: V Ljubljani: Franja Mlakar, roj. Lovšin, žena učitelja v p. Niko Zupan, biv. pekovski mojster, Josip Vrenk, žel. upok., Josip Hedl, Jernej Dimič, Marija Volk, roj. Česenj, vdova po višjem polic. nadstražniku, Antonija Breskvar, Josipina Pretnar, roj. Podkrajšek, bivša trgovka, dr. Jakob Duljan, višji sodni svetnik in sodni kapetan v p., Jerica Šraj in Franjo Petrič, knjigovodja "Jelovice" v škofiji Loki (se smrtno ponesrečil), Jurij Potočnik, žel. zvaničnik v p. v Dravljah, Ludvik Košir, biv. trgovec in pos. na Vranskem, Andrej Krevljčič, pos. na Potokih, Jernej Oblak, upokojenec v Križah, Neža Ogrič pri Sv. Jakobu ob Savi, Elizabeta Varl v Kamni gorici, Anton Rapel pri Sv. Križu pri Litiji, Franc Čepič, biv. upravitelj sanatorija Golnik v Mariboru, Janez Mencinger, pos. na Brodu v Bohinju, Jurij Watzke, dipl. inženir kemije na Dunaju, Alojzij Umek v št. Jaitžu-Krmelju (se smrtno ponesrečil) Fanika Kramar v Radečah pri Zid. mostu, Marija Praprotnik, roj. Strlekar, Šmarje-Šap in Ančka Javornik, roj. Oostrožnik Zagorju ob Savi.

Komunisti podirajo cerkve. V lepi karmeličanski cerkvi na Selu pri Ljubljani so imeli 3. oktobra t. l. zadnjikrat cerkveno slavnost, ker so komunisti za-

čeli naslednjega dne cerkev podirati radi "razširitve ceste".

V celjski bolnišnici se zdravi Jože Žmave, 61. letni župnik v Zdolah. Komunisti so ga ves čas preganjali in mu stalno delali ovire pri izvrševanju njegove dušnopastirske službe radi njegovega odločnega stališča proti komunizmu. Napadali so ga po časopisih in zborovanjih ter so tam tudi sklenili "naj mu oblast odvzame pravico poučevanja otrok", ker da se poslužuje "srednjeveškega načina poučevanja". Sovražstvo komunistov do njega je šlo celo tako daleč, da so ga dejansko napadli, ga poigrabili in navezali na kolo ter kolo spuščili po bregu navzdol. Pri tem se je župnik Žmave težko poškodoval in se je moral zateči v bolnišnico.

V novomeškem okraju so dosedaj imeli 40 krajevnih "ljudskih" odborov. Sedaj bodo njihovo število znižali na 27. Po tem načrtu bi bil takoj za novomeškim odborom največji "ljudski" odbor v Škocijanu, s katerim se združijo dosed. odbori Dobrava, in Zagrad ter vas Zalog iz dosed. odbora Zbure.

Nadalje predvidevajo predlogi združitve krajevnih odborov Žužemberk in Šmihel pri Žužemberku (z 2472 prebivalci), Ratja s Hinjami (z 1556 prebivalci), Mirne peči, Globodola, št. Jurja in vasi Dobje, Knežija ter Zagorica iz krajevnega odbora Karteljevo (z 2708 prebivalci), Brusnic z Gabrji in vasi Rataž ter Gumberk iz krajevnega odbora Smolenja vas (z 1633 prebivalci), Stopič in Dovža (2122 prebivalci), Šmarje in Šmarjetskih toplic ter vasi Čeleve Dolnja Mala Strmica, Radovlje, Slape, Zagorica, Sela Grič in Zbure iz dosedanjega odbora Zbure (z 2087 prebivalci) itd.

Po dosedanji razmejitvi je bil najmanjši krajevni odbor Globodol s 400 prebivalci, po novem predlogu pa bi ostal najmanjši krajevni odbor Prečna s 625 prebivalci, Ločna s 699 prebivalci in Birčna vas s 735 prebivalci, ki se tako kakor Ločna ne izpremeni.

Nove planinske postojanke v Sloveniji. V let. poletju in jeseni so doma obnovili odn. nanovo postavili več planinskih domov in zavetišč. Tako je Planinsko društvo v Trziču odprlo Dom pod Storzicem, Planinsko društvo Nova Gorica zavetišče na Krnu tik pod vrhom, Planinsko društvo v Radovljici je z velikimi žrtvami postavilo Radovljiški dom pri Kriških jezerih pod stenami Razerja in Pihavec v višini 2052 m; svojemu namenu so izročili tudi kočje na Kriški gori, Dom na Šmohorju, kočje na Javorniku nad Idrijo in kočje na Boču. Planinci iz Zagorja so dogradili kočje na Čemšeniški planini in na Senovem. V obnovi je dom v Logarski dolini in Valvazorjev dom pod Stolom. Letos so odprli tudi zavetišče pri Heleni nad Mežico, na Pesku na Pohorju in pri Mrzlem studencu na Pokljuki.

V Tepanju pri Slov. Konjicah se je pred časom vračal pozno ponoči s seje kraj. odbora Franc Golob. Med potjo so

ga pričakali neznanci in ga tako pretepli, da je na zadobljenih poškodbah umrl.

"Za kulturni prevoz potnikov" se stalno zavzemajo potniki, ki morajo potovati z vlaki. Pritožujejo se, da so vagoni in sedeži v njih tako zamazani, da si človek z malo boljše obleko skoro ne upa stopiti v vagon. Vagoni nimajo šip v oknih, vrata in okna se ne zapirajo, ponoči v vagonih ni razsvetljave itd. To posebno pri potniških vlakih Ljubljana-Jesenice Sežana, v katere večkrat zaide tudi kak tujec. Ta si seveda potem že ustvari pravilno sodbo o sed. komunističnih gospodarjih doma.

Prva leta po "osvoboditvi" so komunisti dajali štipendije kar vprek med dijaško mladino, samo, da bi jo priklenili nase. Štipendije so dobivali tudi dijaki, ki so bili pri ocenjevalnih konferencah grajanji iz enega ali več predmetov, pa celo taki dijaki so jih dobivali, ki so radi slabih učnih uspehov morali razred ponavljati. Sedaj pravijo, da bodo sistem podeljevanja štipendij spremenili, da jih dobo dobivali samo taki dijaki ki to zaslužijo. Pri podeljevanju podpora se bodo seveda v prvi vrsti ozirali na take, ki se vdnjajo kom. mladinskim organizacijam.

Prazno parcelo na prostoru "Figovca" v Ljubljani misli zazidati trgovske velepodjetje "NA-MA". Na tem prostoru namerava postaviti veliko trgov-

sko palačo od Slavije do Knezove hiše. Palača bi naj bila od Slavije do Puharjeve ulice šestnadstropna, od Puharjeve ulice dalje pa devetnadstropna. V pritličju naj bi bil "dnevni hotel" s sobami za dnevni počitek tujcev, umivalnicami, kopalnicami, čistilnico in pralnico za obleko, frizerski salonom itd. Prvo, drugo in tretje nadstropje misli zavzeti "NA-MA" za prodajo svojih predmetov. V višjih nadstropjih naj bi bila moderna kavarna z restavracijo in ekspresni bufet s toplimi in mrzlimi jedili in pijačami. V sedmem, osmem in devetem nadstropju namerava pa veleblagovnica "NA-MA" urediti svoje delavnice za moško in žensko konfekcijo na tekočem traku. Ljub. tisk, ki objavlja ta načrt podjetja "NA-MA" pravi, da so to "samo še načrti" — Skoro gotovo je, da bo pri njih tudi ostalo, ker kaj naj le Ljubljana počne s tako velikanskim obratom, ki se lahko obnese samo v kakem milijonskem mestu.

Na cesti Črnomelj-Dravograd je bil pred vojno pri Dravogradu betonski most, ki je seveda tudi doprinesel svoje k "osvoboditvi". Komunisti so po prevzemu oblasti na istem mestu postavili lesenega, ki naj bi služil tako dolgo, dokler ga ne bi zamenjali z betonskim. Leseni most je sedaj že v razpadanju ter se vozniki boje voziti čezenj. Ljudje prosijo za popravilo mostu, pa vse zastoj.

Slovinci v Argentini

Buenos Aires

BOŽIČNE PRAZNIKE

so Slovinci Buenos Airesu tudi letos praznovali po naših domačih navadah. Kot priprava za Božič so bile v adventu duhovne obnove, pred samimi prazniki pa v strnjanih slovenskih naseljih devetdnevne, ko je Marija romarica obiskovala posamezne družine. Na božični večer so v ta naselja prišli slovenski duhovniki blagoslovljati domove in voščiti blagoslovljene praznike.

Polnočnica za Slovence na področju Velikega Buenos Airesa je bila v spodnji cerkvi Sv. Roze na Pasco. Imel jo je g. župnik Orehar, med njo je pel pevski zbor "Gallus" pod vodstvom g. dr. Savellija najlepše slov. božične pesmi ob spremljavi zbor violinistov. Na božični dan je bila slovesna maša na Belgrano, pri njej je pa "Gallus" pel latinsko mašo.

Popoldan so znanci porabili za prijateljske obiske.

OBČNI ZBOR

Slovenskega kat. akad. stareinstva je bil v nedeljo 16. dec. pred prehodom na dnevni red sta bila prebrana in z navdušenjem sprejeta pozdrava predsedniku NO za Slovenijo dr. Mihi Kreku in prevz. knezoškofu g. dr. Rožmanu. Poročila odbornikov so bila soglasno odobrena in je bil pri volitvah

Kupi srečko tombole "Poderžajeva cerkev za slovensko semenišče", ki bo na praznik Sv. Treh kraljev. Imaš možnost zadeti lepe dobitke, obenem pa pomagáš slovenskemu semenišču v potrebi.

izvoljen naslednji odbor: predsednik ravnatelj Ivan Prijatelj, podpredsednik dr. Leopold Eiletz, blagajnik Jan, Lovro, tajnik Ruda Jurčec, odborniki pa so: rav. Bogumil Remec, dr. Franc Bajlec in Božo Fink. V nadzorstvo so bili izbrani gg. Dr. Kačar, dr. Milan Komar in Jože Lesar. Predsednik razsodišča je g. dr. Alojzij Voršič.

OSEBNE VOVICE

Družinska sreča. V družini g. dr. Antona Komatarja in njegove ge soproge Anice, roj. Domboš so 11. decembra t. l. dobili sina, ki je bil krščen na ime Radko. Družino g. Janeza Brule in njegove ge Vladimire, roj. Vitrih je razveselila hčerka Andrejka-Emilijana, kate-krst je bil 16. dec. t. l. v župnijski cerkvi Perpetuo Socorro v Quilmesu. Hčerko sta dobila tudi g. Avgust Jelčič in njegova ga Marta, roj. Bedenčič. V župnijski cerkvi v Ramos Mejia sta bila krščena 23. decembra t. l.: Franciška Viktorija Agata, hči g. Janeza Vovka in ge Ane, roj. Koščak in Franciška, hči g. Franceta Štefaniča in ge Rozalije, roj. Rupnik. Srečnim staršem naše čestitke.

Poroki. Dne 8. decembra sta se poročila v stolnici v San Luisu gdč. Majda Havolka in g. Janez Pekolj. V ljubanski baziliki Matere božje sta pa stopila pred oltar 25. novembra t. l. g. Alojzij Mazora iz Briginj in gdč. Gabrijela Šuligoj od Sv. Lucije. Čestitamo!

ČESTITKA K DESETLETNICI "SVOBODNE SLOVENIJE"

Uredništvu "Svobodne Slovenije" Buenos Aires.

Društvo Slovencev v Mendози se priključuje vsem drugim slovenskim društvom in ustanovam, katera so izrekla svoje čestitke in voščila "Svobodni Sloveniji" ob desetletnici njene ustanovitve.

Da smo se tako zakasnila je vzrok v tem, ker nismo bili prej na to nič opozorjeni. Zvedeli smo še le, ko nam je prišla v roke jubilejna številka. Pošta k nam prihaja zelo kasno. Iz Buenos Airesa v Mendozo do naslovljenca potrebuje štiri do osem in tudi več dni.

Tudi mi tu pod visokimi Andi prav dobro vemo in se zavedamo, kako važno poslanstvo v boju za najvišje narodne vrednote je vršila "Svobodna Slovenija" K tako težki in izborni željeni nalogi ji čestitamo z željo, da bi dosegla vse cilje, za katere se bori.

Predsednik: Rudi Hirschegger
Tajnik: Janez Majeršič

V Mendози, 20. decembra 1951.

Prelepo novoletno darilo je pesniška zbirka dr. Tineta Debeljaka "Poljub". Stane samo 32 Pesov. Pohitite z naročilom, ker je bilo tiskanih le 250 izvodov. Knjiga je v usnje vezana, vsak izvod je numeriran in ima lastnorčni podpis pesnikov.

Cordoba

† ELZA LOZEJ

Po dolgem in težkem trpljenju je 17. decembra t. l. umrla Elza Lozej, primorska rojakinja. Tuk. Slovinci so ji naslednjega dne pripravili lep pogreb. Na njeni zadnji poti na pokopališče San Vicente so jo spremljali vsi cordobski Slovinci ter vse stredo osebe iz bolnišnice, v kateri se je zdravila pokojnica in pri katerem je bila zelo priljubljena. Bolniške sestre so ji položile na krsto krasen venec. Vse so sočustvovala z njo in jo občudovale s kako požrtvovalnostjo je prenašala hudo trpljenje. Pogrebni sprevod je vodil č. g. Franc Levstik ob asistenci g. prof. dr. Rudolfa Hanzličiča in salezijanskega novomašnika č. g. Janeza Zupana.

Pok. Elza Lozej je bila rojena leta 1922 na Primorskem. V Argentino je prišla 26. avgusta 1948. Zaradi pljučne bolezni je odšla v Cordobo ter se je ves čas zdravila v tuk. bolnišnici, dokler je Bog ni rešil trpljenja. Naj počiva v miru, vsem njenim sorodnikom pa naše iskreno sožalje!

Na božični dan je imel mašo za Slovence v Cordobi salezijanski novomašnik č. g. Janez Zupan. Med mašo je pevski zbor prepeval slovenske božične pesmi.

— PORAVNAJTE NAROČNINO! —

M. M.

KOLENDAR-ZBORNİK 1952

C. Mnogo plemenitih mož je med nami v zamejstvu, ki posvečajo svoje delo skupnosti. Odlični kulturni delavci delijo z nami begunsko usodo. Oboji so nam v tolažbo in ponos. Če pa poseže mednje smrt, je nam vsem hudo. Letošnji koledar se najprej spominja prvih, pred 10. leti padlih protikomunističnih borcev dr. Marka Natlačena, dr. Lamberta Ehrliča, Avgusta Praprotnika, Iva Peršuha, Franca Zupca, Jaroslava Kiklja, Fortunata Majdiča in Kazimirja Kukoviča. — Nekaj spominov na prijatelja Fr. Gabrovška je z izredno toplino napisal univ. prof. dr. Ivan Ahčin. Z vsjo silovitostjo svojega jeklenega značaja stopa pred nas lik moža, ki je med največjimi dobrotniki slovenskih beguncev. — V tej zvezi naj navedem tudi Ligašev pregled dela in rasti Lige katoliških slovenskih Amerikancev, saj je članek-čprav to ni hotel biti — hvalnica delu naših starih in novih prijateljev v Združenih državah za nas vse. — Dobrodošel je kratek življenjepis Fathra Omara, ki je gotovo med najsimpatičnejšimi ameriškimi slovenskimi duhovniki; zdaj pa, ko je tako gostoljubno sprejel našega škofa, nam je še posebno drag. — Letos v pokrajini Misiones umrlemu dr. Anto-

nu Novačanu se oddolžita dva članka Prvi prinaša pregled pokojnikovega življenja in dela, drugi pod naslovom Danes in nikdar več grof celjski pa nas žalosti ob opisovanju pisateljeve bolezn. smrti in pogreba v daljnem Alemu, kjer čaka truplo tega silnega oblikovalca slovenske besede pred vstajenjem še na prevoz v domačo štajersko zemljo. — Po poklicu kot jurist in odvetnik, po nagnjenju za politično življenje, kot pisatelj in s smrtno v begunskem izseljenstvu je Novačanov drug pokojni dr. Ivan Česnik, ki ima v tej knjigi tudi svoj skromen pisani spomenik. — Prelat dr. Odar je orisal lik človeka, duhovnika in učenjaka — zgodovinarja prelata profesorja "Josipa Turka, ki je umrl letos blizu San Francisca. Res velike moze nam je letos vzela smrt v tujini in koliko rajši bi prinesel koledar kakšen tehen političen članek Gabrovškovega, Novačanovo pesem. Česnikovo povest, Turkovo razpravo! — V Ljubljani je umrl odlični katoliški kulturni in znanstveni delavec gimn. ravnatelj Jože Osana, ki z nami zvezan s svojimi sinovi in je za to prav, da je izšel o njem lep spominski članek. — Bolj radostne narave sta prispevka. Ob jubilejih g. župnika Ja-

neza Hladnika v Argentini in Srebrnomašniški jubilej izseljenkega duhovnika Stanka Grimsa v Franciji. Bog živi ti zlati duši, vsi predani skrbi za slovenske izseljence, še mnogo, mnogo let! — Na koncu knjige so pod Prešernovim verzom "Odprta noč in dan so groba vrata" naštetj vsi v begunstvu in izseljenstvu umrli Slovinci, v kolikor je moglo uredništvo zbrati ustrezne podatke. Tu zvmemo, da je bela žena pokosila v Italiji 14, v Avstriji 22, v Nemčiji 4, na Nizozemskem 1, v Belgiji 2, na Angleškem 8, v Švici 1, v Kanadi 4, v USA 5, v Braziliji 1, v Čilu 1 in v Argentini že 46, skupaj 110 beguncev. Kakor tudi so te številke bridke, je vendar ta žalostni pregled lepo pietetno dejanje. Vsi bomo našli med temi imeni sorodnike ali vsaj ljube nam osebe in hranili s spoštovanjem knjigo, ki se jih je spomnila.

Č. Trajne vrednosti so politične razprave. Štiri so posvečene naši sedanjji borbi za svobodo, tri govoriijo o žalostnih, le redko tudi veselejših dogodkih zadnjih let na slovenskih tleh. Ko bi vse to mogli brati oni doma! In kako bodo brali, kadar jim prinesemo naše koledarje domov! Kako se bodo prav zaradi teh člankov trudile knjižnice, da pridobijo kakšen izvod koledarja - zbornika za l. 1952. Ko bi imel človek nekaj več denarja, vsvo odlično naklado bi kupil in enkrat odma prodaljal, zaslužil in še dobro delo povrh storil. — S skrom-

no, pa morda niti ne popolnoma pravilno začetnico. A.K. se je predstavil pisatelj članka Narodni odbor za Svobodno Evropo. V njem izčrpno opisuje namerne in ustroj te v Severni Ameriki delujoče organizacije, v kateri pripravljajo ob vzajemni podpori osvoboditev zaslužnih evropskih narodov najplemenitejši ljudje ameriškega javnega življenja in tam zbrani predstavniki srednjeevropskih narodov. Tu torej delajo tudi možje našega zaupanja in iz članka izvmemo, da so dostojno upoštevanj vključ trenotnemu razmerju oficilne USA do Tita in kljub različnim težnjam, ki jih imajo južnoslovanski narodi. Kar pomilovalno se bo pazljivi bralec nasmešnil, če se bo spomnil blebetanja raznih političnih "modrijanov" od sinoči ali davi, ki bodo ne vem kaj vse naredili, pa jim nihče ne sledi in jih nihče ne poslušaa. Tam je treba delati in to pametno, delati, kjer delo kaj zaleže. — Kakšen je končni cilj teh delavcev za svobodo, nam pove takoj za tem članek objavljen Besedilo filadelfijske listine. — Poleg Narodnega odbora za Svobodno Evropo, pa v najožjem sodelovanju z njim delajo za iste cilje zveze idejno še sorodnih srednjeevropskih strank. Pač z istega vira kot sestavek o Narodnem odboru izvira tudi članek Križanska demokratska zveza Srednje Evrope. Ta članek pa ne govori samo o vloji krščanske zveze, ampak tudi o o-

stalih podobno organiziranih skupinah. — V kakšnih okoliščinah pa se je v l. 1951 to delo vršilo, o tem nas poučijo politični pregled pod naslovom Leto snovanja svetovne fronte proti komunizmu, ki ga je napisal prav tako A. K. Letne zunanjepolitične preglede so naši koledarji skoraj redno prinašali. A to so bila prijetna kramljanja o dogodkih, ki so pa že spadali v "tempi passati". A. K. piše tu o tistih dejanjih, ki so važna za našo bodočnost. Tako zvmemo v teh štirih spisih — mislim, da iz najzanesljivejšega vira — kakšen je svetovni in kakšen v njem naš položaj, in kako se v okviru svetovnega dogajanja vodi naša borba za osvobojenje domovine.

Neprecenljive vrednosti ne le za političnega in kulturnega zgodovinarja, ampak za vsakega Slovenca, ki hoče prodreti v bistvo našega narodnega življenja, prav posebno pa tudi za vse, ki so voljni sodelovati pri nadaljnem delu za zagotovitev narodove rasti — in ti zadnji morajo črpati poznanje stvari iz dosedanjih potekov dogodkov — so tri temeljite razprave o razmerah ob nastopu komunistov na Koroškem. Primorskem in v Sloveniji. Tone Jezernik opisuje pod naslovom Slovenska Koroška po letu 1945, s kako kruto brezobzirnostjo so posegli titovci v kaos, ki ga je bil tam napravil hitlerizem, in kako so se slovenski Korošci sami, celo klub (Nadaljevanje na 4. strani)

SLOVENCİ PO SVETU

Anglija

Danes je deveti december. Hitim s pisanjem, da boste pismo dobili še to leto in pred prazniki. Predvsem vam želi blagoslovljene božične praznike in srečno novo leto 1952 vam pri "Svobodni Sloveniji", ki se trudite, da med Slovence, raztresene po vseh kontinentih pošiljate nam vsem tako drago "Svobodno Slovenijo", po kateri tako radi segamo in nestrpnost pričakujemo vsake številke, pa tudi vsem Slovincem v Argentini in drugod v svobodnem svetu.

Ob koncu leta človek zaključuje svoje račune. Tudi jaz vam hočem podati kratak pregled življenja in dela med Slovenci v Angliji. Statistika je naslednja: Rojenih je bilo v letu 1951 12 otrok, umrlo je 5 oseb (3 naravne smrti, 1 nesreča, 1 pa od možganske kapi.) Poročilo se je 19 parov. V razne prekomorske države se je izselilo 23 oseb in sicer v USA 5, v Canado 14, v Argentino 1, na otok Ciper 1, v Avstrijo sta se pa vrnilo 2 osebi. V tem času sta pa prišli sem samo Slovenca mati s hčerko k možu odn. očetu. Naši ljudje so se gospodarsko nekoliko že opomogli ter so v letu 1951 kupili 6 hiš.

Društveno življenje je kljub razdaljam in raztresenosti naših ljudi še precej živo. Predvsem v Rochdale in okolici. O vseh prireditvah je "Svobodna Slovenija" sproti prinašala poročila. Če bi vsi naši ljudje tu na otoku še malo bolj poprijeli, bi bilo lahko še bolje.

V dušnopastirskim službi sta poleg č. g. Kunstlja pomagala še č. g. p. Pavle Leskovec in dr. Janez Belej. Tudi č. g. Vinko Žakelj iz Belgije je bil 2 meseca pri nas.

Pri zdravju smo še kar dobri, čeprav imamo 10 bolnih Slovencev tu. Tuberkuloza in živci. Tukaj oblasti so se v tem pogledu sedaj začele malo bolj zanimati za vse begunce ter jim nuditi vso pomoč in zaščito. Zato v letu 1951 ni bil nihče več prisilno vrnjen v Nemčijo, kakor zadnja tri leta.

Slovenskega branja prihaja med nas precej. Poleg "Svobodne Slovenije" in "Duhovnega življenja" iz Argentine in knjig, ki jih pri vas izdajate, še "Ameriška Domovina" iz USA, zatem "Katoški Glas" iz Gorice in "Demokracija" iz Trsta. Mohorjeva iz Celovca nam pošilja tudi svoje knjige. Sedaj pa bo začela izdajati še verski mesečnik "Naša Luč", ki naj bi bil namenjen predvsem našim ljudem v Franciji, Nemčiji, Belgiji, na Nizozemskem in v Angliji. Naš verski list "Pismo" bo izhajalo še naprej. P. S.

Avstrija

VOŠČILO SLOVENSkih AKADEMIKOV

Praznik rojstva našega gospoda je pred nami. — Dete božje je prišlo na svet, da bi nam spričalo resnico in pravico, da bi nam prinesel mir — mir v naše duše — mir vsem narodom na zemlji. Ko bomo ob jaslicah obujali spomine na domovino, vse drage prijatelje in znance, bodo naše misli pohitele tudi k vam v Argentini — Južni Ameriki. Naj vam podeli Novorojeni za ta praznik mnogo sreče in zadovoljstva ter mnogo božjega blagoslova v novem letu. Vsem vam tam na jugu pošiljam slovenski akademiki v Gradcu iskrene pozdrave.

Za predstavniški odbor: Franc Lovšin in Zdravko Klinar.

Kanada

Vso srečo v novem letu želi "Svobodni Sloveniji", vsem Slovincem v Argentini in po ostalih kontinentih.

akad. slikar Božidar M. Kramolc.
Vsem sodrušnikom in bralcem "Svobodne Slovenije" v Argentini in povsod drugod v svobodnem svetu želi srečno in uspehov polno novo leto. France.

USA

Vse naročnike "Svobodne Slovenije" prosimo, da poravnajo zaostalo naročnino. Za pošiljanje z avijonsko pošto

stane 8 dolarjev, za pošiljanje z navadno pošto 6 dolarjev. Ista je naročnina tudi za leto 1952. Vse naročnike prosimo, da plačajo zaostalo in novo naročnino upravi "Ameriške Domovine" v Clevelandu za račun "Svobodne Slovenije".

V Duluth sta se poročila gđ. Marica Tomazič in g. Anton Lavriša. Čestitamo.

San Justo

Prijetno presenečenje smo doživeli v San Justo v nedeljo 23. decembra. Imeli smo nenapovedan obisk, ki pa nas je zelo razveselil. Obiskal nas je otroški pevski zborček, ki ga vodi učiteljica gđ. Anica Šemrov. Pri slovenski maši so nam prav lepo, z velikim občutkom in ubrano peli Kosijev mladinsko mašo. Ne vemo, kaj naj bolj pohvalimo, ali ubranost glasov, ali z globokim občutkom zapete pesmice, ki pa niso bile lahke, ali pa požrtvovalnost delovne gospodične Šemrovove in malih pevcev. Kar vse naj bo pohvaljeno, zlasti pa izredna požrtvovalnost. Prav nastop tega zborčka nas močno prepričuje, kaj vse zmore ustvariti ena sama požrtvovalna oseba. Bila bi škoda, če zborček, ki se je mnogo trudil, da je mašo naštudiral, ne bi nastopil še po drugih cerkvah, kjer se Slovenci zbiramo k službi božji.

Pa tudi naš cerkveni slovenski pevski zbor v San Justo lepo napreduje. Stalno se spopolnjuje in zboljšuje. Za božič so nas pevci razveselili s slovenskimi božičnimi pesmimi; pri velikih maši, h kateri pridejo v velikem številu domačini, pa so peli latinsko mašo. Tudi to je za zbor, ki nima starih izvežbanih pevcev, lep napredek in vreden pohvale tembolj, ker vemo, da se mora zbor boriti z velikimi težavami.

Za polnočnico pa smo se razdelili; nekaj nas je odšlo na Pasco, drugi pa v

Društveni oglasnik

SILVESTROVANJE NA PRISTAVI

Vse reditelje in vse strežne osebe lepo prosimo, da se na dan prireditve zglasijo na Pristavi ob pol 17. uri radi razdelitve dela in podrobnih navodil. Ostale, ki sodelujejo prosimo, da se zglasijo na Pristavi vsaj ob pol 19. uri. Ob 19. uri je začetek slovesne otvoritve Pristave in silvestrovanja.

Naše mizarje pa lepo prosimo, da pridejo na Pristavo s svojim orodjem na pomoč pri sestavljanju miz in klopi v soboto 29. decembra popoldne.

DRUŠTVO SLOVENCEV.

Sporočam cenjenim strankam in rojakom, da imam na zalogi vsakovrstne modne blagove ter vsem želim sreče in blagoslova polno novo leto

Jakob Sušnik

krojaški mojster
Lanus, FCNGR na slovenskem zemljišču

Srečno in uspehov polno novo leto 1952 želi vsem svojim cenjenim strankam

Telič-Novak

Rondeau 1295 Ramos Mejia

SE VENDE

toda clase de madera para techos, cemento armado y carpinterias. Informes, 25. de Mayo 749/IV. of. 16 15—19 hs.

Srečno in blagoslovljeno ter uspehov polno novo leto želi vsem svojim odjemalcem in rojakom

Martin Kavčič

Almacen in Fiambreria
Acassuso 6199 Buenos Aires

PIELES FINAS

PRVORAZREDNA KRZNARIJA

Anton Krpan

izdeluje vse vrste krznenih plaščev. Izvršuje tudi vsa popravila.

Charcas 995 Buenos Aires
Telefon: 31-0406

Don Boscov zavod v Ramos Mejia. Polnočnica je bila opravljena z vsem sijajem, na koro pa je prepeval slovenski cerkveni pevski zbor iz Ramos Mejia pod vodstvom g. Čamernika. Z latinsko mašo, sestavljeno po napevih slovenskih božičnih pesmi, so nam pevci privabili pristržno občuteno slovensko božično razpoloženje, za kar smo jim zelo hvaležni.

Božični dan je bil v našem bariju zelo živahen, saj so nas obiskovali številni znanci in prijatelji iz drugih mestnih delov. "Naša vas" je kar vsem všeč in se stalno veča s pritokom novih rojakov, ki si tukaj postavljajo svoje domove.

Na prvi seji Sveta vlade IRS za prosveto in kulturo je rdeči min. Boris Zihherl povedal naslednje: (iz Poročevalca): "Prav sestava sveta govori o tem, da je njegova ustanovitev korak naprej k poglobljanju naše socialistične demokracije v kulturi. Z ustanovitvijo sveta se vodstvo naše kulturne politike usmerja v skladu s težnjami ki prevajajo danes vse naše življenje, pritegniti aktivne delavce na posameznih področjih k neposrednemu sodelovanju in soodločanju v vprašanjih, ki zadevajo področja njihovega dela. Tako se bo kulturno-prosvetna politika v naši državi in se posebej v republiki Sloveniji pričela otrepati starih birokratskih metod usmerjanja kulturno - prosvetne politike, kakaj vodstvo kulturno - prosvetne politike postane stvar kulturnih delavcev samih. Za ilustracijo tega dejstva je tov. Zihherl navedel, da se je aparat bivših ministrstev za prosveto in za kulturo in znanost že doslej skrčil od 160 na 100 ljudi. Nato je tov. Zihherl dejal:

"Mislim, da bo obstoj Sveta, njegovo delovanje, sodelovanje širokega kroga aktivnih kulturnih in prosvetnih delavcev vplivalo tudi na obče ozračje v kulturnem svetu Slovenije, da bo omogočilo pojmovanje kulturno-prosvetno novih, širših vidikov, prispevalo v precejšnji meri k razvoju kritike in samokritike v našem kulturnem življenju in skratka, prispevalo k poletu in razcvetu vseh činiteljev, — neogibno potrebnih za zdrav razvoj socialistične kulture".

Ze sekretarja sveta za prosveto je bil izvoljen Ivo Svetina; na predlog prof. Franca Peternela je bil izvoljen nato

Marsikdo še ne ve...

...da so hodniki v Pentagonu, amer. vojnem ministrstvu dolgi 23 km.

...da je najhitrejši tekač med ptiči noj z brzino 120 km na uro.

...da je najhitrejša žival na svetu ameriški brencelj (cephenomya), ki doseže 1242 km na uro ali 345 m na sekundo ter je tako hitrejši od zvoka.

...da je človeški las debel eno dvajsetinko mm.

...da letno pomrje na Kitajskem zaradi povodnji in epidemij ter lakote na 10 milijonov ljudi.

...da je najstarejše doslej znano naselje na svetu bilo odkrito v Iraku ter je obstajalo že 8000 let pred Kristusom. Imelo je 50 hiš s 300 prebivalci.

...da je v Londonu most, čez katerega ne sme peš nobena ženska. Tradicija izhaja iz 15. stoletja. Od takrat nanj res ni stopila ženska noga.

odbor komisije, ki ga sestavljajo: rektor univerze dr. Gorazd Kušej, generalni direktor Triglav filma dr. Danilo Dougan, preds. rep. odbora sindikata učiteljev in profesorjev Jože Zorn, Vidojka Kozakova in pom. min. Miloš Ledinek. Člani poedinih odborov so še: dr. Anton Melik, Mirko Tušek, pravnik, Juš Kozak, upravnik Narodnega gledališča v Ljubljani, prof. Zorka Peršičeva, prof. Janez Koncilija, ing. Fridolin Hacin, dir. Srednje tehniške šole v Ljubljani, ter učitelj Ivan Bertonec.

OBVESTILA

Slov. fantovska zveza vabi vse fante na celodnevni izlet, ki bo sredi januarja k jezeru v Monte. Vozili se bomo s skupnimi avtobusi. Prijave sprejemajo odborniki do vključno 1. januarja. Vožnja bo stala okrog 20 Pesov. Podrobnosti o izletu bomo še objavili. Vsi fantje vabljeni.

Vsem članom in vsem prijateljem v Argentini in drugod po svetu želi SFZ srečno in uspehov polno novo leto.

Odbor SFZ

Pensión in gostilna "ILIRIJA" - Alvarado 350

v Ramos Mejia
vabi 31. DECEMBRA t. l.

na silvestrovanje s plesom

Gostom bodo na razpolago mrzla in topla jedila ter dobra in hladna pijača

Santeria y Papeleria

"SANTA JULIA"

Victor Martinez 39
Buenos Aires

vošči vsem rojakom v Argentini in v ostalem inozemstvu
blagoslovljeno Novo leto,

z željo, da bi bilo vsem srečno, zdravo, veselo in polno uspehov.

Lep zaslužek si lahko zagotovite podjetni Slovenci z rajonskim zastopstvom ali preprodajo izdelkov velike nove tovarne in to: kruha, sladkega kruha, peciva, testenin vseh vrst, slanih palčic in pozneje še slaščic in keksov. Priporočamo, da interesenti razpolagajo s primernim skladiščem ali vsaj z uporabo manjšega lokala.

Za pogoje vprašati v tovarni "FALCON", C. Saraza 502 (višina Avde La Plata 1900) T. E. 91-7291.

Paketi prispejo v 20 dneh

Najboljše in najcenejše pakete pošilja v Slovenijo in Evropo sploh "AMERICA"

Osebnost: AVENIDA BELGRANO 1323, Buenos Aires — Tel. 37-6904 od 8. — 12.30 in od 14.30 — 20. ure.

Pismo: CASILLA DE CORREO No. 3985, BUENOS AIRES

Vsi paketi so zavarovani! Vsako, tudi najmanjšo škodo povrnemo v celoti. Kvaliteta prvorazredna! Zahtevajte naš veliki cenik.

Tu navajamo samo nekatere cene.

I. V 20 dneh prispejo sledeči paketi:	II. V roku 7 do 8 tednov prispejo sledeča naročila:
Paket B: 2½ kg sladkorja 2 kg kave Cena \$ 125.—	Štev. 1: 4½ kg sladkorja \$ 50.— Štev. 2: 4½ kg riža 50.— Štev. 6: 9 kg sladkorja 85.— Štev. 7: 9 kg riža 85.— Štev. 3: 4½ kg kave Santos 145.— Štev. 8: 9½ kg kave 290.— Štev. 9: 19 kg (netto) kave 560.— Štev. 11: 40 kg (38 netto) bele moke 220.—
Paket G: 2 kg kave 2½ kg riža Cena \$ 125.—	Štev. 10: 20 kg (17 netto) svinjske masti 200.— Odpošljamo tudi pakete, ki jih stran-ka sama pripravi.

III. Dnevno odpošljamo z letalsko pošto zdravila:
10 gramov streptomicina: \$ 190.—; 3.000.000 enot penicilina: \$ 190.—; 1000 tablet PAS: \$ 500.—. Za Bolgarijo pri vsaki letalski pošiljki \$ 60.— več.

SREČNO IN BLAGOSLOVA POLNO NOVO LETO 1952
ŽELI VSEM SVOJIM CENJ. STRANKAM in PRIJATELJEM

CASA BOYU
URARNA IN ZLATARNA
Olazabal 2336

"HOTEL GARDENIA" — Mar del Plata
PLAYA PERLA — AVENIDA INDEPENDENCIA 1122 — T. E. 2-38-57
Odprto celo leto. - Sobe s toplom in mrzlo vodo in z razgledom na morje.
Kuhinja družinsko domača. Dnevno sveže morske ribe. Cene ekonomične.
Informacije v Capitalu: Avenida de Mayo 840. Ofic. 17 — T. E. 34-0211

Ure budilke, žepne in ročne ure.
Verižice, obeski, zapestnice, perle itd.
Opozorjamo na novo pošiljko ročnih Unver ur.
Vsa urarska in zlatarska popravila točno in solidno.
Blagoslovljeno in srečno Novo leto želi vsem strankam in prijateljem

URARNA IN ZLATARNA
SILVESTER LIPUŠČEK

Provincias Unidas 3616

San Justo. FCNDFS

(Nadaljevanje s 3. strani)
oviram s strani zaveznikih zasedbenih oblasti, dvignili k pravilnemu gledanju položaja. Čeprav mu še vedno nasprotujeta Nemeč vseh barv in komunist obeh branž, se koroški Slovenec iz lastne moči uveljavlja politično in kulturno. Posebnega umevanja mora biti pri nas vse deležna rast, celovske Mohorjeve družbe... — Matija Tratnik poroča o Medvladju na Primorskem, to je o dobi, ko so imeli po koncu vojne jugoslovanski komunisti zasedeni tudi oni del dežele, ki je zdaj spet v Italiji in na Tržaškem. Pisatelj vse svoje trditve utruje s citati iz nasprotnih in tujih virov. Priznava tudi dobro voljo nekaterih posameznikov, toda ta ni prišla do veljave spriče nesposobnosti vodstva in iste partijske brezobzirnosti, ki se je hotela šopiriti tudi v Korotanu. Najzanimivejši pa so dokazi za trditve, da so vzvodi za reševanje tržaškega vprašanja daleč na zapadu in tem interesantom je bilo brezglavo početje titovec voda na mlin. — Prvo leto komunistične revolucije v Sloveniji je nadaljevanje že lani začete prikazovanja usodnih dogodkov izpod peresa Janeza Martinca. Je to izveleček iz popisa začetkov revolucije v l. 1941 — torej dobe pred 10. leti. Tu di ta razprava je podprta s številnimi dokumenti, ki nam pomagajo doumeti, česar prej nismo mogli razvozlati. Ko

bo izšlo celotno delo v posebni knjigi, bo to pač najstrahotnejše poglavje v Zgodovini slovenskega naroda, ki se je pri Grudnu — Malu zaenkrat tako idilično zaljučila.

D. Vsako leto nas popelje Lojze Gerzinič ob slučajnih obletnicah v izbrana poglavja iz naše kulturne preteklosti. Letos piše o šolstvu, upodablja umetnosti, glasbi, svobodnemiselnosti in katoški obnovi v prejšnjem stoletju. Menda je prof. Gerzinič najpripravnější osebnost, da nam enkrat napiše celotno kulturno zgodovino Slovencev. — Ravnatelj "Marko Bajuk, Ivan Prijatelj in M. Marolt so zbrali vse dosegljive podatke o Slovenskem begunskem šolstvu. Tako naš zbornik nadaljuje s prepotrebno objavo spomenikov naše aktivnosti v dobi taboriščnega življenja. Ko so se druge narodnosti, ki so bile z nami po begunskih taboriščih, predajale malodušnosti ali preoptimističnemu političnemu sanjarstvu ali pa so hotele v seljačenju pozabiti svoje bridkosti, so Slovenci delali to, kar je moglo v danih razmerah rajšveč koristiti. Slovenska inteligenca je v begunskem šolstvu izpolnila svojo dolžnost stoođotno. — O kulturnem življenju v zajemstvu preteklega leta podučujejo pregledi, ki sta jih sestavila dr. Tine Debeljak (literatura) in Marijan Marolt (gledališče, likovna umetnost.)

